

Розділ 9

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Е. С. Бєлєва

асп.

науковий керівник: к.е.н., доц. Н. Л. Кусик

УКРАЇНСЬКА МЕДИЦИНА: ПЕРСПЕКТИВНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я

Досліджувана тема є актуальною, оскільки спалах коронавірусу змінив спосіб життя і роботу багатьох галузей. Охорона здоров'я – це величезний бізнес. Саме цей сектор повинен вирішити безліч проблем сучасності – від створення вакцини проти коронавірусу до підтримки старіючих суспільств. Світові витрати на охорону здоров'я, за прогнозами Deloitte, досягнуть \$10,059 трлн. до 2022 р. Шерідан Адманс, директор з інвестицій «The Share Center», стверджує, що люди продовжують купувати товари для здоров'я навіть в нестабільні часи, про що явно свідчать недавні закупівлі ліків під час пандемії. На її думку, очікується, що інновації допоможуть підвищити якість медичного обслуговування та знизити витрати на нього. Акції, що відстежують в рамках MSCI Europe Health Care Index, в 2020 р. зросли на 2,4%. В цей індекс також входять компанії, які намагаються лікувати коронавірус: Roche Holding, GlaxoSmithKline та AstraZeneca [1].

Україна має найгірші показники серед систем охорони здоров'я в європейському регіоні, і знаходиться на другому місці за рівнем смертності (14,9 на 1000 населення), яка збільшилась на 12,7% за останні 20 років, тоді як у Європейському Союзі цей показник знизився на 6,7%. До того ж, одну чверть від загальної смертності складає смертність серед працездатного населення (для чоловіків – це третина всіх смертей). Основними причинами смертності є неінфекційні захворювання, такі як: серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання, рак, хвороби обміну речовин. Ці показники залишаються незмінними за останні роки [2].

На сьогоднішній день більше половини капітальних інвестицій в охорону здоров'я фінансується з місцевих бюджетів, в той час як вклад іноземних інвесторів не досягає навіть 1%. Останні кілька років напрямки інвестицій в охорону здоров'я в усьому світі залишаються незмінними: високі технології (все, що стоїть на стику ІТ і медицини); онкозахворювання і методи їх ранньої діагностики та лікування; пошук ліків від хвороб Паркінсона й Альцгеймера.

Перспективним інвестуванням в охороні здоров'я в Україні є наступні

напрямки.

Технології в мікрохірургії досягли такого рівня, що за її допомогою пацієнт може отримати швидку та якісну медичну допомогу і вже за декілька днів залишити медичний заклад. Сьогодні медицина стоїть на межі впровадження декількох захопливих технічних інновацій. Нові мініатюрні S.M.A.R.T. технології відкривають якісно новий рівень діагностики та лікування багатьох захворювань. Тому, вважається, що вклад в мікрохірургію та її розвиток є одним із найперспективніших в Україні.

Також сьогодні неабиякий розвиток демонструє галузь інформатизації медичної сфери. Наприклад, у світовій практиці, електронна реєстратура від ZocDoc (рік створення – 2007), як система, на сьогодні об'єднує більше 5 млн. пропозицій для прийому в лікаря у 14 містах США. На візит до лікаря щомісяця записується 800 тисяч пацієнтів. Сервіс є безкоштовним для пацієнтів, доктор платить \$250 в місяць. Крім того, пацієнти діляться досвідом один з одним, формуючи рейтинги лікарів із загальних рекомендацій, способу лікарняного догляду та часу очікування. Інвесторами є «Goldman Sachs», фонд «DST Global Алішера Усманова та Юрія Мільнера», загальний обсяг залучених інвестицій становить \$95 млн.

Сьогодні важко знайти сучасний госпіталь або медичний центр, який не використовує для своїх потреб госпітальні інформаційні системи, електронні медичні картки та загалом, електронний документообіг. Але, нажаль, мова йде про сучасні медичні установи на Заході, а не в Україні, де існує дисбаланс інтелектуальних і матеріальних ресурсів охорони здоров'я між великими містами та іншими територіями проживання громадян [3].

На сьогодні відсутня комплексна повноцінна та своєчасна статистична інформації про діяльність системи охорони здоров'я (на всіх рівнях), необхідна для аналізу, прогнозування та подальшого її планування. Як наслідок – відсутність реальних можливостей для ефективного контролю за якістю медичних послуг, споживанням ресурсів в системі охорони здоров'я на всіх рівнях надання медичної допомоги [4, с. 372–387].

Для поліпшення керованості станом здоров'я населення та управління охороною здоров'я сьогодні, передусім, необхідно впровадити таку основну групу інформаційних систем:

1. Інформаційні системи, які забезпечать процес управління охорони здоров'я регіону (області, міста, району) та самим медичним закладом.

2. Інформаційну систему, яка зможе забезпечити супровід лікування, профілактику та діагностично-лікувальні процеси конкретної особи. Це має бути єдина база, де кожен пацієнт мав би змогу увійти у свій власний кабінет та стежити за історією своєї хвороби, де кожен лікар, до якого приходить хворий, мав би змогу в електронному вигляді переглянути всі минулі аналізи та

консультації.

Реалізація цих стратегічних планів можлива за умови вирішення таких конкретних завдань:

1. Створення галузевої програми для охорони здоров'я, враховуючи всі реалії та стратегії розвитку країни, та основних напрямів розвитку інформатизації в державі.

2. Створення сучасної галузевої інфраструктури інформатизації охорони здоров'я, у складі якої передаватиметься постійне вдосконалення та модернізація галузевої комп'ютерної мережі на основі застосування сучасних телекомунікаційних технологій, галузевої системи баз даних, створення опорних зон інформатизації охорони здоров'я в окремих, найбільш підготовлених регіонах країни.

3. Розробка комп'ютерної мережі, яка б об'єднувала Міністерство охорони здоров'я України з усіма обласними центрами.

4. Розробка сервісів за спеціалізованими напрямами медицини, які надаватимуть інформаційну підтримку роботи науковців, лікарів, студентів медичних навчальних закладів, а також населення.

5. Розробка засобів інформатизації діагностичного процесу.

6. Створення сучасної інформаційно-аналітичної системи моніторингу стану здоров'я населення та демографічної ситуації в Україні.

Усі ці кроки істотно удосконалять роботу системи охорони здоров'я, зроблять медицину більш доступнішою для населення та більш ефективнішою. Облік пацієнтів, контроль за лікуванням та призначення препаратів буде автоматизованим.

Медичні технології – це динамічний сектор, в якому нові технології та продукти з'являються практично щороку. Багато інвесторів уникають його, тому що вони помилково думають, що це занадто складна галузь, і тому часто не беруть до уваги інвестиційні можливості. Не доводиться сумніватися в тому, що для того, щоб швидко вникнути в медичні компанії та їх акції, потрібна робота, але не в більшому обсязі, ніж для будь-якої іншої галузі. Якщо інвестори застосовують методичний підхід до дослідження та оцінки акцій в цьому секторі, вони повинні виявити, що інвестиції в медичні технології, безумовно, знаходяться в межах можливостей окремого інвестора.

Список використаної літератури

1. У що вкладати після пандемії: 10 перспективних секторів для інвестицій. URL: <https://uaspectr.com/2020/07/06/sektory-dlya-investitsij-pislya-pandemiyi> (дата звернення: 01.11.2020).
2. Концепція побудови нової національної системи охорони здоров'я України. URL: <http://oblzdrav.mk.gov.ua/index.php/publiczna-informaciya/gromadski-obgovorennya/6220-kontseptsiya-pobudovi-novoji-natsionalnoji-sistemi-okhoroni-zdorov-ya-ukrajini> (дата звернення: 01.11.2020).

3. Бойко О., Чабан О. Огляд світової практики щодо впровадження медичних інформаційних систем та проблеми створення єдиного медико-інформаційного простору. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Комп'ютерні науки та інформаційні технології*. 2013. № 771. С. 365–370.
4. Буслаєва Г. В., Гузь Д. О., Кусик Н. Л. Індустрія охорони здоров'я: міжнародний досвід створення медичних туристичних кластерів. *Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти* : монографія. Вип. 4. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. С. 372–387.